

SILVA

JEROMANOVA-MAURA,

SIA *Silva* valdes priekšsēdētāja:

– Viennozīmīgi uzskatu, ka mums ir jāsolidarizējas ar Ukrainu un visu sarātīgi domājošo pasauli – jāpārtrauc jebkura veida sadarbība ar agresoru valstīm. Jā, tas ietekmēs mūsu

tautsaimniecību, tomēr tas ir vismazākais salīdzinājumā ar tiem zaudējumiem, kas nodarīti Ukrainai un arī krievu, baltkrievu tautai. Jo ātrāk atslēgsim, izolēsim agresorus, jo ātrāk ir cerība uz situācijas atrisinājumu.

Protams, skumji, jo tie ir uzņēmēji, kuru biznesam tas būs zaudējums, taču tieši uzņēmēji ir tie, kuriem jānostājas pret agresiju un jāsaprot, ka biznesu ilgtermiņā var plānot tikai miera apstākļos.

MODRIS ŽENTIŅŠ,

Zaņas pagasta ZS *Krasta iela 7* saimnieks:

– Esmu dienējis Afganistānā, zinu, ko nozīmē karadarbība. Lai gan tas, kas no-

tika Afganistānā, bija *pupu mizas* salīdzinājumā ar to, kas notiek Ukrainā. Afganistānā notika apšaudes, turklāt galvenokārt kalnos. Ukrainā šauj ar raķetēm un bombardē dzīvojamās mājas. Man ir zināmi ukraiņi kopš Afganistānas kara laikiem, tāpēc nav vajadzīga televīzija Ukrainā notiekošajam.

Cilvēkiem, kuri paši karu nav redzējuši, ir grūti iedomāties, ko tas nozīmē. Ir ļoti nožēlojami, ja Ukrainā notiekošo uzskata par kaut ko mazsvarīgu, ar ko jātiek galā ukraiņiem un krieviem. Ja vienu gadu būs jāiztiek bez ražas, tas nekad neatsvērs Ukrainā notiekošo.

Es parasti nepērku, neveidoju minerālmēslu krājumus pirms sezonas. Pērn bija augsta cena, vēlāk tā uzkāpa vēl, tāpēc minerālmēsli vēl aizvien nav nopirkti. Patlaban uztraukties par *sūdiem* ir pēdējais, ko var darīt. Ekonomiskā puse patlaban ir otršķirīga, mazsvarīga. Bez Krievijas un Baltkrievijas produktiem ir arī ES dalībvalstīs ražotie minerālmēsli. Turklāt tie ir augstākas kvalitātes produkti. Uz kādu laiku būs jāaizmirst par sadarbību ar Krievijas un Baltkrievijas partneriem. Ir arī citi sadarbības partneri, ar kuriem var sadarboties. Esmu pārliecināts, ka rezultāts šā brīža nepieredzētajai situācijai būs mums labvēlīgs.

INDULIS

JANSONS,

LPKS *VAKS* valdes priekšsēdētājs:

– Tas ir neprāts, kas patlaban notiek. Ja karš nebeigsies, ekonomiskie jautājumi būs otršķirīgi. Problēmas būtība ir tajā, ka vēsturiski ir izveidojies šis reģions, kas lielai daļai Eiropas valstu pērk Krievijas resursus. Mums loģistika ir daudz vienkāršāka, lētāka, tāpēc nevērtējam iespēju pirkt citās valstīs ražotus būtiski dārgākus minerālmēslus

un citus produktus. Krievijā ir lētāka gāze un citas izmaksas, kas padara lētāku arī slāpekļa minerālmēslu ražošanu. Šā gada ražai minerālmēsli ir nopirkti. Mēs saprotam, ka ar savu naudu, pērkot degvielu un minerālmēslus, esam finansējuši kara darbību. Alternatīvas minerālmēslu pirkšanai no citām valstīm

ir. Jāvērtē ir ekonomiskais izdevīgums un iespējas veikt darījumu. Mēs *karstu nestrepsim*, nogaidīsim. Pasūtījumus Krievijā ražotajiem produktiem esam pārtraukuši.

M. ŽENTIŅŠ: PATLABAN UZTRAUKTIES PAR SŪDIEM IR PĒDĒJAIS, KO VAR DARĪT. EKONOMISKĀ PUSE PATLABAN IR OTRŠĶIRĪGA, MAZSVARĪGA.

KALLE HAMBURGS,

Igaunijas kooperatīva *Talukartul* vadītājs:

– Igaunijā jautājums par minerālmēsliem šāgada ražai ir: būs vai nebūs? Parasti minerālmēsli atrodas glabātavās gada sākumā, patlaban lielākajai daļai to aizvien nav. Mani kolēģi, lielu saimniecību saimnieki, uzdod jautājumu, vai vispār sēt graudus. Vēl nekad agrāk tā nav bijis. Zinām, ka pērn gada beigās augsto enerģijas izmaksu dēļ minerālmēslu rūpnīcās pārtrauca ražošanu. Vai tās spēs iekavēto atgūt? Turklāt patlaban vēl klāt ir sankciju faktors. Gaidīsim, kā situācija attīstīsies tālāk.

ANDREJS VĪTOLIŅŠ,

Platones pagasta stādaudzētava *Dimzas* saimnieks:

– Latvijas stādu audzētāju eksports uz Krieviju bija apgrūtināts jau pirms pandēmijas sākuma. Pandēmija eksportu apturēja. Tomēr notika reeksports – Eiropas Savienības dalībvalstīs pirktos produktus pārdeva Krievijā, galvenokārt Maskavas un Pēterburgas reģionā. Šis bizness sankciju dēļ cietis zaudējumus, tomēr vislielākie tie būs Nīderlandes, Vācijas, Itālijas un citu valstu produktu ražotājiem un eksportētājiem. Baltkrievijas tīrgus mums jau kādu laiku ir pilnīgi slēgts.

Sarežģītāk ir ar importa produktiem. Stādu audzētāji no Baltkrievijas veda mine-

rālmēslus. Augu aizsardzības līdzekļus un podiņus pērkam ES dalībvalstīs. Ražošanā izmantojam Latvijā, Baltkrievijā un Ukrainā gatavoto kūdras substrātu. Saistībā ar virzību uz Zaļo kursu Latvija patlaban aktīvi cīnās par atļauju kūdras izmantošanai dārkopībā. Ja rezultāts būs pozitīvs, būsīm ieguvēji. Ja kūdras izmantošanu ES aizliedz, tad tās ieguvei paliek tā sauktās trešās valstis.

Vēl notiek arī tehnoloģiju eksports, tostarp lētu traktoru un mūsu apstākļiem piemērotu sapropeļa ieguves iekārtu imports. Karš Ukrainā stādu audzētājus rosina enerģiskāk meklēt jaunus tīrgus Norvēģijā, Zviedrijā un Somijā. Baltijas valstis uzskatām par vietējo tirgu. **a**

Sagatavojis **ULDIS GRAUDIŅŠ**